

CSERMÁK ZOLTÁN

A CSENDES-ÓCEÁNTÓL A ZSIVAJGÓ KISCSŐSZIG (II.)

A nyár igazi különlegessége volt a kiscsőszi Minden Magyarok Tánctábor. A Kárpát-medencéből, valamint a diaszpórából is meghívtak vendégeket, hogy együtt éljék át a magyar kultúra, az ének és a tánc szeretetét. A legmesszebről, a kanadai Vancouverből érkezett Molnár József és felesége Sieglinde. A velük készült beszélgetést 46. számunkban olvashatták. Most vejükkel, Bodó András Tihamérral és feleségével, Bodó Izabellával folytatjuk a beszélgetést kinti életükről és kiscsőszi napjaikról.

Bodó András Tihamér Csíkszeredában született, 2009-ig Tusnádfürdőn élt, majd Kanadába költözött. A néptánc alapelemeivel már egész kicsi korában, az óvodában megismerkedett.

– Javarészt székely táncokat tanulunk. Később sem szakadtam el a népi kultúrától, Tusnádfürdőn a Gyöngyvirág Néptáncgyűttesben táncoltam, ahol színvonalas munka folyt és összetartó volt a közösség. A Hargita Székely Népi Együttesből hívtak oktatókat. Számos tehetségkutató versenyen vettünk részt, amiket meg is nyertünk, a Román Televízió magyar adásában is rendszeresen szerepeltünk. Később a Hargita Együttesben folytattam, itt már hivatásos táncosként dolgozhattam. 2009-ben egy falubeli ismerős hívására költöztem bátyámmal Calgaryba, és kőművesként dolgoztam. Sokáig, mintegy másfél évtizedig elég magányosan éltem, de nem adtam fel, olyan párra vágytam, akivel – az egyéni szimpátia mellett – a közös kultúra és a hit is összeköt. A calgaryi táncsoporthoz való tartozás jelentett számomra némi gyógyírt, viszont ottlétemet beárnyékolta, hogy az együttesben nemigen beszéltek magyarul, s én kezdetben nem beszéltem angolul. Vancouverben ellenben már teljesen ott-hon éreztem magam, mindenki magyarul beszélt, s egyaránt ismertük a táncokat és az énekeket.

Bodó Izabella kicsi korától táncol, szüleinek köszönhetően a magyar népi kultúra vette körül. Ahogy fogalmaz, hathónapos kora óta, immár huszonhat éve minden nyugat-kanadai néptáncfesztiválon részt vett.

– Amikor édesapám bőgőzött, én az igazak álmát aludtam a robusztus hangszer előterében. Első babaként az együttesben mindenki kényeztetett, mindenkivel jól elvoltam, s alighogy felcseperedtem, már táncoltam és énekeltem. A szülők példája nyomán egyértelmű volt, hogy én is folytatom a táncos hagyományokat. Hatévesen a Csárdás gyermekcsoportban kezdtem, tizenhárom éves koromig itt tevékenykedtem. Ezután a Forrás Táncsoportban folytattam, immár a felnőttek között. Felvételem nem volt egyértelmű, – mivel általában tizenhat évesen lehetett bekerülni a nagykorúak közé – szavazással döntöttek a sorsomról. Egyébként a táncosok életkora igen széles skálán mozog: tizennyolc évestől, hatvanévesig terjed. Megháláltam, hogy befogadtak, tizennégy évesen már a „Csárdás gyereket” oktathattam, és most már férjemmel tanítjuk őket. Kétévente hazajártunk Magyarországra, és édesapám vajdasági szülőfalujába.

András és Izabella abban egyetért, hogy mindig nagy élmény volt számunkra a Nyugat-kanadai Magyar Néptánc Fesztivál. Igazi seregszemléről van szó,

zsűritagok, oktatók érkeznek Magyarországról, a hangulat fergeteges, a napi programra az esti tánc ház teszi fel a koronát. Ezek az alkalmak ismerkedésre is lehetőséget adtak, így mindenki nagyon várja a találkozót. Ők is itt találtak egymásra. Itt kell megemlíteni az Edmontonban élő, kiskunhalasi Vörös Sanyit, az Összetartozás Táncgyűttes megálmodóját, veszik át a szót András.

– A nemzeti összetartozás éve, 2020 adta számára az ötletet, hogy egész Kanadából, minden táncsoportból a két-három legügyesebb párt összeválogassa, s a trianoni megemlékezésen egyórás műsorral léphessenek színpadra. Mi is benne voltunk a „válogatottban”, méregettük egymást, összenéztünk, összekacsintottunk, majd véget nem érő beszélgetések következtek. Ezután egy fáradtságos, de emlékezetes időszakot éltünk át: kéthetente, felváltva mentünk egymáshoz. Ne feledjük, mintegy ezer kilométerre laktunk egymástól. Egy évig tartott ez, majd eldöntöttük, hogy a Csendes-óceán partján kezdjük közös életünket, immár családként.

– Az a közös bennünk, hogy próbáljuk megtartani a magyarságunkat és a hitünket. Minden évés kezdetén keresztet vetünk, eljárunk vasárnaponként a templomba, s az éneket és a táncot is a megmaradás fontos részének tekintjük. Számos ismerősünk, barátunk más nemzetiségűvel kötötte össze a sorsát,

| Izabella és Tihamér esküvője, koszorús legényekkel és lányokkal, székelyföldi viseletben, 2024 |

| Forrás Néptánc Együttes, Kiscsősön, 2024, a Minden Magyarok Tánc Táborában | | Kiscsős, tánc házban / Fotó: Kovács Ivett |

de életük nem teljes: a különböző kultúrák összeegyeztetése mindennapi szinten csak keveseknek sikerül – tette hozza Izabella.

Nemzeti és generációs összetartozás

A család két generációja érkezett Kiscsősre, s később Erdélybe is ellátogattak, András családjához.

– Gyakran gondolkodunk, mi is köti össze a nemzedékeket. A szeretetet említhetjük elsőként, emellett az azonos kulturális örökség. Ha nem szól otthon

a mindennapokban háttérként a népzene, ha nem nevelnek féltő gonddal a szüleid, ha nem beszélnek anyanyelveden otthon, a felmenők mulasztásának kizárólag te lehetsz a vesztese. Hosszú fáradságos autóutazáson négyen dalolunk a kocsiban, s ez már eleve megadja az utazás jó hangulatát. Az is fontos, hogy a tánc csoport tagjai – jóllehet két főn kívül mindenki Kanadában született – mégis beszélnek magyarul. A gyermekeknél már több a gond, hiszen közülük már kevesebben beszélnek az anyanyelvünket, s az óvodában és iskolában ta-

nultak és hallottak gyakran erősen különböznek elvárásainktól és nem csak szabadabban, inkább szabadosabban viselkednek. Nagy tapintattal közeledhünk hozzájuk: oda kell figyelniük, hogy meg se bántsuk őket, ugyanakkor keményebb követelményeinknek is megfeleljenek. Általában magyarul szólunk hozzájuk, s azokat az általános emberi értékeket próbáljuk átadni, amit mi is örököltünk, az idősebbek tiszteletét, az olyan alapvető udvariassági szabályok betartását, mint a köszönés és a tanácsok megszívlelését. Többük vegyes

| Az ifjú pár székelyföldi viseletben, egy vancouveri parkban, 2024 |

házasságban született, így nem evidens számunkra a magyar kultúra: erre a tánc és a zene szeretetén keresztül lehet indirekt módon rávezetni őket. Ebben segítenek a tánctáborok, hiszen a nomád élet, a hangulat megérinti őket. Ha egyszer megérik ennek az ízét, a munka is könnyebb lesz velük. Ugyanúgy töltődhetnek fel, mint mi itt Kiscsöszön. Már ide tartva a vonaton beszívtuk a Dunántúl levegőjét, csodáltuk a táj szépségét,

s türelmetlenül vártuk a találkozót. Ez a falu megadja az elkövetkező hét hangulatát. Fürödhetünk a mocsaras tóban, a paraszti kultúra tárgyait foghatjuk a kezünkbe, az étkezéseknél a sorban állás sem terhes, hiszen a várakozáskor is kötetlenül beszélgethetünk a másikkal. Amikor ide jövünk, akkor az itt átéltek további erőt adnak, s meggyőznek arról, hogy jó úton járunk – zárja beszélgetésünket Izabella és András.

Kovács Gábor táncoktatótól sokat tanulnak, a jó fogásokat, módszereket aztán Kanadában használhatják. A velük érkezett fiatal táncosok is szép lassan feloldódnak, ismerkednek, mert a közeg bátorító, emellett az élő zenével is szorosabb kapcsolatba kerülnek, amire ott-hon csak nagyon ritkán adatik meg a lehetőség. Ittlétük jelzésértékű, hiszen látszólag távol élnek egymástól a Minden Magyarok Tánctáborának résztvevői, de a közös kultúra szeretete feloldja a messzeséget. ■

A Csendes-óceán partvidékén fekvő Vancouver a világ egyik „legélhetőbb” városának tartják. A milliós metropolisz ideális fekvése és kellemes hőmérséklete vonzza az ideletelepülőket, utcáin színes forgatag és bábeli nyelvzavar uralkodik. Vancouverben és környékén mintegy harmincezer, magát magyar származásúnak valló lakos él, a közösségi életben viszont csak töredékük vállal szerepet. 2015-ben egy előadássorozat alkalmából nyelvészeti összefoglalót tarthattam a Magyar Házban, feleségem Csermák Judit pedig az időskori tanulásról beszélt. Nagy élmény volt számunkra a március 15-ei ünnepségen való részvétel. A magyar színházas Vancouverből jelentős hagyományokra tekint vissza: tudásunk szerint az amerikai kontinens egyetlen magyar teátruma, amely tavaly tartotta 40. jubileumi ünnepségét. Bemutatták az Olvastam költőtárs című színdarabot, Arany János és Petőfi Sándor barátságáról. Az egyfelvonásos a debreceni Csokonai Nemzeti Színház előadása nyomán született. Az esten fellépett a Csárdás és a Forrás táncsoport is, az előbbi egy gyermektánc-betéttel, az utóbbi egy toborzóval színesítette az előadást. Az együttes tagjaival most Kiscsöszön találkozhattam újra. Szavaik nyomán, a közös ismerősök említésével végigélhettem a Vancouverben töltött emlékezetes napokat..